

Тетяна Киценко

ПЕНІТА ЛЯ ТРАГЕДІЯ. РАПУНЦЕЛЬ

лібрето до опери

Дійові особи:

Віолончель – 62 роки, тюремний стаж – 38 років (4 судимість), говорить російською

Альт – темпераментна асирійка, 40 років, 2 судимість, говорить українською

Хороша Скрипка – найнесміливіша з ув'язнених, 37 років, 1 судимість, говорить українською

Погана Скрипка – палець до рота не клади, 39 років, 2 судимість, говорить суржиком

Всі – довічно ув'язнені.

Хор – складається з музикантів

ІНТРО

СЦЕНА 1. САНАТОРІЙ

Хороша Скрипка, як Рапунцель, сидить коло вікна з білим
склом та розчісує довгу косу очікуючи Принца.

АЛЬТ

Чекаєш?

ХОРОША СКРИПКА

Небо: таке бліде та світле.

АЛЬТ

Затягнуте хмарами?

ХОРОША СКРИПКА

А може, навпаки, ні
хмаринки.

АЛЬТ

Я відчуваю се дивно:
наляканою та водночас –
заспокоєною.

Відкриваючись, скриплять залізні двері.

ПІСНЯ ІДИЛІЇ

Vivacissimo, весело

ХОРОША СКРИПКА

Пройшовши земний шлях до
половини

АЛЬТ

я опинилась знову, знову тут

ПОГАНА СКРИПКА

Тут тихо та безпечно, як в
утробі

ВІОЛОНЧЕЛЬ

и все необходимое дают.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Якщо хочеш – завітай:
про тривоги забувай.
Відмовитись неможливо,
бо це місце – особливе.

ХОР

Добро завжди перемагає зло!

Тому тут все так харашо!

ХОРОША СКРИПКА

Тут можна відпочить та
висипатись

ВІОЛОНЧЕЛЬ

и мясом кормят по три раза,
да!

АЛЬТ

Таким, як є, тебе завжди тут
приймуть.

ПОГАНА СКРИПКА

І в будучем - уверенность
всігда.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Якщо хочеш - завітай:
про тривоги забувай.
Відмовитись неможливо,
бо це місце - особливе.

ХОР

Добро завжди перемагає зло!
Тому тут все так харашо!

АЛЬТ

Чисто, меблі, сантехніка.

ПОГАНА СКРИПКА

Хочеш - сматрі телевизор.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Хочешь - плюй в потолок.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Санаторій!

ХОРОША СКРИПКА

Чотири кімнати -
по чотири особи,
дві кімнати -
по три особи
і одна кімната -
дві особи.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

А сотрудники! Чуткие,
внимательные, можно

поговорить на любую тему!..

ПОГАНА СКРИПКА
Працюють за покликанням.

АЛЬТ
Ми задоволені.

ВІОЛОНЧЕЛЬ
Мы довольны.

ХОРОША СКРИПКА
Все супер!

ПОГАНА СКРИПКА
(саркастично)
Може, ми вже вмерли?

СЦЕНА 2. ДОЗВІЛЛЯ

ХОРОША СКРИПКА
Книги беремо в бібліотеці...
Читала Паоло Коельо -
«Алхіміка», «Заір».
І не пам'ятаю чий -
«Перехрестя»,
"План твоєї душі"...
Беру такі, аби можна було
посидіти, подумати.

АЛЬТ
Я східними танцями займаюсь,
виступаю.
Зірка!
костюми стараюся
кожен раз нові,
і виглядати,
щоб всі попадали!

ВІОЛОНЧЕЛЬ
В зимний сад хожу:
цетовод-любитель.
Фікусы люблю:
старые, большие -
разрослись на весь сад.
Обнимаюсь с ними,
разговариваю.

АЛЬТ
Тіки трохи нудно.

ПОГАНА СКРИПКА

Однообразно.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

А у замдиректора в кабінеті
такої рододендрон
красивий...

ПОГАНА СКРИПКА

Дався тобі той
рододендрон!..

ХОРОША СКРИПКА

(до Альта)

Лишилося три тижні,
три тижні...
А тобі?

ПОГАНА СКРИПКА

Чи є така питка - примусити
чекати?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Разве нас уже не пытаются?

ПОГАНА СКРИПКА

Треба каратать время.

ХОРОША СКРИПКА

Хочете розповім про
принца?..

ПОГАНА СКРИПКА

Спасіба. Але хочеться чогось
паживее.

Бере гітару, сідає.

ПОГАНА СКРИПКА

Пісня пра древнегреческу
героїню Медею, що допомогла
своєму любімаму здобути
Золотее Руно!

(пояснює товаркам)

То така валшебна бараняча
шкура.

ПІСНЯ "МЕДЕЯ ТА БЕТ"

Погана Скрипка співає, Віолончель танцює, зображуючи з
себе багиню.

Moderato, бадьоро

ПОГАНА СКРИПКА

Ясон бул парубок моторний,
ходив у белом картузе.
За Золотим Руном в Колхїду
з'явився на кривой казе.
Місцевий цар йому загадкі
давай подлянки задавать.
І був би шухер, та Медея
допомогла їх розгадать.

Дочка царя Еета
місію спасе.
Заради кохання
готова на все.
На, на, на, на!

Не помічав Медею папа
синочка тіки абажав.
За це допомогла Ясону
забрать Руно та убежать.
І шоб затримати погоню,
Медея, брата порубав,
по шмату батькові кидала,
а той по морю їх збирав.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Дочка царя Еета
місію спасе.
Заради кохання
готова на все.
На, на, на, на!

Погана Скрипка кидає шматки уявного брата уявному
батькові.

ХОР

В кого ти така вродилася?!

ПОГАНА СКРИПКА

В тебе, папа!

Всі вражено дивляться на Погану Скрипку: мовляв, що це
було?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(перериваючи незручне мовчання, до глядачів)

К нам и Камеди Клуб приїжджав. Я так хохотала! С першого слова до останнього – голос сорвала!

АЛЬТ

А потім, коли по телевізору показували, все село збіглося дивитись!

Усім мариться сцена зґвалтування.

ХОРОША СКРИПКА

Ви бачили?

АЛЬТ

Чули?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Чем воняет?..

ПОГАНА СКРИПКА

Ви чули якийсь стукіт?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Это сердце.

АКТ 1

СЦЕНА 1. ДИТИНСТВО

АЛЬТ

Мені раптом наснилося,
що я щаслива.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(іронічно)

Разве ты тут несчастна?

АЛЬТ

У дитинстві.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Как будто тут у кого-то было
счастливое детство.

ХОРОША СКРИПКА

Дитинство не обирають.

ПОГАНА СКРИПКА

Не знаю, як у кого,
а лічна в мене дечтва
нормальне було. Нормальное.

АЛЬТ

У нас тоді були магнітофони – ці, з пластинками – і я
любила танцювати. Наші, асирійські. Й отак між пальчиками
тримаєш денюшку, а в кінці положиш її музикантам. Я любила з
грошима.

ХОРОША СКРИПКА

З дитинства люблю дощ. Як жили в Перевальську,
крупний-крупний був... І мама не дозволяла, а ми кажемо,
до тата в школу – він там в волейбол іграв – а самі
бігаємо в футболках та спідничках під дощем...

ПОГАНА СКРИПКА

Атец їздив на «калхіді», мотори возив на трактора –
а там їх міняв на стьокла. В Херсон, в Кременчуг – ага
везде с собой мене брав – якщо недалеко.
Там на заводі розгрузились, там – загрузились легко.
В Каховском водохраниліще купались агов
І само больше мені нравилось, що там нема комаров.
Тіки стрекози літають – море.

ХОРОША СКРИПКА

Час швидко плине, коли добре.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

В двенадцать лет можно было замуж отдавать:
умела всё – шить, прясть, штопать, ткать,
спечь, поджарить, сварить,
посадить, прополоть, полить.
Еще и боевыми искусствами занималась.

ПОГАНА СКРИПКА

Бойова була. Помню, на базарі, поламалися, ач,
господи, полетіла каробка передач.

Папа десь поїхав, а я - шесть год - охороняю:
усіх від тої машини відганяю.

Під'їхали якісь дядьки, я ж тіпа - грозна-недовольна,
схватила ключ: "А ну йдіть атсюда, щас ударю вас больна!"

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Не больно меня баловали. Мать - закрытая тема.

Отец из детдома в два года забрал оу.

А потом умер, я пошла в школу.

Мачеха вышла замуж: я ей была не в тему.

Отправили к бабушке: восемьят четыре года - старенькая.
Цельми днями в церкви: верующая-православная.

ПОГАНА СКРИПКА

Папа сам - на завод, мені: "Посидь на проходной".

Дядька з КПП купив здорове шось сладке ой

Дає мені, каже, вкусно? Говорю, та вапше.

"І шо нада сказати?" - «А дайте ще». -

"Хароше васпітаніє".

ХОР ГЕРОЇНЬ

Хароше васпітаніє -
наше достояніє.

ХОР

Дитина - це глина.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Жили бедно, с восьми лет уже пахала:

одиноким бабушкам летом на огороде помогала.

К сентябрю собиралось на форму, учебники, тетради.

В шестнадцать уже работала на шахте.

ПОГАНА СКРИПКА

До шести рік в садіку були цілодобовому:

тато їздив, мама - хімік-лаборант - працювала в центрі районному.

Не получалося нас кожен день забирати додому:

у понеділок привозила, в п'ятницю забирала -

мене і брата Рому.

У мене дєцтва
нормальне було. Нормальное.

АЛЬТ

Коли мені було десять, маму посадили:

вона папину коханку вбила.

Лишилися з бабусею: були одяг, харчування.

Все було - крім нагляду та жорсткого виховання.

ХОРОША СКРИПКА

Хороше було дитинство, а потім такий збіг:

перебудова, проблеми на шахтах -

дев'яності, затримки зарплати.

Батько не був слабким, та подолати не зміг.

ХОРОША СКРИПКА

Почав випивати,

ПОГАНА СКРИПКА

п'яний бушевал...

ХОР ГЕРОЇНЬ

У мене дєцтва
нормальне було. Нормальное.

АЛЬТ

Мама мене била-драла, на гречку колінами ставила.

Коли сіла, батько відпочивав,

жив з іншими жінками уау.

Що я гуляю уроки, бабуса часом й не знала.

І, може, то буде цинічно,
я не хотіла з нею жити
панічно.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Росла на улице,
курила с одиннадцати,
бабушка знала:
«Я тебе дуже прошу, Ориську,
щоб те ніхто не бачив з
сигаретою: сором який!»

ХОР

(ехом)

Сором який! Сором який!

ПОГАНА СКРИПКА

Заробили – палучили. А заробляла часто,

і в углу стояла.

Атец васпітивал рімньом:

"У кого ти таке вдалося, а?!!!"

ХОР ГЕРОЇНЬ

У мене нормальне децтва
було. Нормальное.

ПОГАНА СКРИПКА

(лірично)

На фотці ми з братом вот ані –

платтячко голубе в ромашку

і стрижечка така коротка.

Бант на всю голову лежить, як блін.

А братик - таке ліцо - плакав перед цим...

Кажу йому: "Рома, улыбайся, блін!"

"ЦЕ ГЛИНА"

Adagio, лірично

ХОР

Децтва - ета смех і радість, чого ж ти плачеш?

Все переступи, вмикай позитив: життя - це-глина наче.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Глинацеглинацеглинацеглина

ХОР

Виправити все, виправити все завжди можливо.

Кожен ліпить сам, кожен місить сам глину життя свого.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Глинацеглинацеглинацеглина

ПОГАНА СКРИПКА

Я не віжу ваших рук!

Всі - улыбайтесь!..

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Ага, чтоб я видела, кому тут зубы было повыбивала?..

Отставить лыбиться!

СЦЕНА 2. ЗАМІЖЖЯ

АЛЬТ

А потім я зустріла свого першого чоловіка.

Мені було чотирнадцять.

ПРИСПІВКА ПРО ЗАМІЖЖЯ

Moderato, весело

ХОР

Кагда вам замуж предлагают,

такое счастье наступает!
ХОР ГЕРОІНЬ
В сімейной жизни
главное уметь
од счастья цього не умереть.

ПОГАНА СКРИПКА

Я взрослой уже была в шістнадцять.

В сімнадцять Катю раділа.

АЛЬТ

Він забрав мене до себе в село.

Через рік народився син старший, такі діла.

ВІОЛОНЧЕЛЬ
Первые полгода был шелковый.
Прям шелковый! Такая пара!

АЛЬТ

Свекруха все говорила:

«Воспитуем. Своих детей подымали,

еще и эту приходится учить».

Народився другий син.

Я була щаслива, шо не з бабусею.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

А потом, думаю, сглазил кто-нибудь, может?

АЛЬТ

Сім років прожили... Зрозуміла, більш не могу.

По-перше, він набагато старше. І хотілось на свободу:

все вдома, вдома. Витягти було неможливо навіть на природу.

ХОРОША СКРИПКА

Почали сваритися: весь час пропадав.

Кудись їздив, кутив, пив, все підряд вживав.

ПОГАНА СКРИПКА

Бився, пив...

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Предстал во всей красе.

Увидела, как ищут кого-нибудь в холодильнике в виде любовника. В антресолях. Узнала, что такое белая горячка. За месяц пару раз если видишь его трезвым – хорошо.

ПОГАНА СКРИПКА

Не витерпіла.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

На семи месяцах беременности разошлась.

АЛЬТ

Забрала дітей та... збігла.

ПІСНЯ ПРО ЗУБАСТУ ВАГІНУ

ХОР

Якщо чоловік гуляє,
якщо чоловік п'є,
працювати не хоче,
грошей не дає,
з дружиною, безперечно,
йому не пощастило.
Вагіна зубаста,
ти – нечиста сила!

Вагіна зубаста
член відкусила
перехопила ініціативу.
Хороша дружина
надихать повинна –
очага домашнього берегиня.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Ну где вы там увидели зубы?!!
Так, все в сад. Каждый имеет право на счастье.

ХОР ГЕРОЇНЬ

(ехом)

Життя - це-глина наче!

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Жизнь должна быть путешествием по неизведанному!

ПІСНЯ ВІОЛОНЧЕЛІ

Vivace, романтично

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Шла я по извилистой тропинке
Меж ромашек, васильков
Я люблюсь, аромат вдыхаю
И букет душистый собираю
И иду себе, иду.

Под скалой моржей я увидела,
стала любоваться ими я.
Вдруг ко мне солдаты
вылетают
Дула автоматов наставляют,
чтоб арестовать меня.

И два дня в комендатуре
в Партизанске провела.
Где мне все подробно
объясняли,
что пока цветы я собирала,
чуть не забрела в Китай!

ХОР

Господи, Орисю!
Ну нізя ні на минуту
випустіть! Тобі шо, своїх
квітів вдома не хватає?!

СЦЕНА 7. ТАНОК ДОЛІ

У художньо-метафоричній формі відображається подальше, не дуже святе, життя героїнь.

Vivace, дика циганщина

ПОГАНА СКРИПКА

А-а-а-ай!

АЛЬТ

Оу, ноу!

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Ай-не-не-не-не!

ХОР ГЕРОЇНЬ

Вмикай позитив,
все переступи...
В житті потрібно спробувати
все!

ХОР ГЕРОЇНЬ

Куди доля тебе ні веде,
вір'я у щастя своє та в себе.
Навіть якщо вам за тридцять,
хоп-хоп-хоп
є надія знайти принца,
хоп-хоп-хоп

ХОР ГЕРОІНЬ

Глинацешлинацеглинацеглина

ВІОЛОНЧЕЛЬ

В жизни всегда есть место
случаю!

ХОР ГЕРОЇНЬ

Та-ра-ра, та-ра-ра-ра, дидарі!

Тир-дин-тир-дин-тирдин! дадарі!

ХОРОША СКРИПКА

Мені було 29.

ПОГАНА СКРИПКА

Мені 28.

АЛЬТ

Мені - 24.

ХОРОША СКРИПКА

Я вірила, що зустріну
прекрасного принца...
Він робив фаготні забори.

СЦЕНА 7. ПРЕКРАСНИЙ ПРИНЦ (20-25 ХВИЛИНА)

ХОР ГЕРОЇНЬ

Йе, йе, йе, йе
То була любов,

то була любов,
 то була любов,
 мрію про яку я плекала,
 з думкою про яку
 лягала й вставала.
 Та сама любов, до якої
 рвалося серце
 Як пояснити,
 як пояснити,
 як пояснити – це?

ПОГАНА СКРИПКА

Ви чули стукіт?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Это сердце.

ХОРОША СКРИПКА

Вадим був не такий, як всі,
 –
 і ввічливий, і відчайдушний.
 За руку ходили,
 на зірки дивились,
 розказував про Касіопею
 на вухо.
 А якось було троянди
 вкрав з якогось двору.
 Зухвала крадіжка заради мене
 – то було божевільно,
 то було здорово!

ХОР ГЕРОЇНЬ

Мені подобається ця опція,
 хочу собі такого хлопця я.

АЛЬТ

Тахір був циган, але
 не такий, як всі,
 – уважний, вихований,
 розумний.
 Квитки на електричку
 завжди купував,
 і пачку ніколи не кине
 мімо урни...
 Сім'я його теж порядна була,
 мати збирала-здавала метали:
 у неї своя кобила була,
 вони зроду-віку не крали.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Мені подобається ця опція,

хочу собі такого хлопця я.

ПОГАНА СКРИПКА

Андрюша був од мене
на двадцять лет старше –
хірург-стоматолог.
Я так сподівалась,
на краще все зміниться,
то нової життя пролог.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Мені подобається ця опція,
хочу собі такого хлопця я.

ПОГАНА СКРИПКА

Хателось, канешна,
очень хателась
помінять жизнь!

ХОР ГЕРОЇНЬ

То була любов,
та сама любов, до якої
рвалося серце
Як пояснити,
як пояснити,
як пояснити – це?

ХОР

Глинацеглинацеглинацеглина

ПОГАНА СКРИПКА

Жили в Краснокутском районі,
село Володимирівка –
може, хто зна.
Там ще Натальєвський парк
і санаторій туберкульозний.
Ми дружно пили...

Акторка робить вигляд, що оговорилася, сміється.

ПОГАНА СКРИПКА

...дружно жили,
і друзі були,
мешкали поруч.

АЛЬТ

В циган все, як в усіх,
все, як в усіх,
але у них душа широка.
Один одному завжди
допоможуть,

якщо щось трапилось
 ненароком.
 Вміють і повеселитись, і
 погулять на славу:
 із ними завжди ці-ка-во.

ХОР ГЕРОЇНЬ
 То була любов!..

СЦЕНА 8. ЗЛОЧИН

АЛЬТ
 Вжик чики-чик
 У нього були борги-ги:
 любив грати в автомати
 Часом вигравав,
 часом програвав,
 циганам був багато винен.

Свекруха йому все віддала,
 кобилу продала,
 нічого не лишилось,
 і нам нічого іншого не
 лишилось...

ХОРОША СКРИПКА
 Приїхала до нього
 в Лутугіно но,
 ми у кафешці посиділи.
 Домовилися з друзями,
 де будем ночувать бо,
 в Вадіма мати хвора
 на шизофренію.

Було годин десять,
 пішли до знайомих його.
 Усі горілку пили,
 а я - «Горобину», йо.

АЛЬТ
 Мали йти на злочин.
 Свекруха казала,
 в старих багато кіз,
 яке господарство
 куди іти.
 Я вдень пішла погадать вох,
 а вже вночі пішли втрюх.
 Хто знав, що ті хазяї

вийдуть з хати, мов дурні?..

ПОГАНА СКРИПКА

Вони прийшли випивши,
І харашо випивши.
Андрюша мій після
травми кульгав.
Я вишла на кухню
шотатам різала, чую:
наче сваряться -
шум-гам.

ХОРОША СКРИПКА

Ритка, я знала,
сиділа за вбивство
якийсь великий срок начебто.
З Вадімом у них
почалась перепалка,
і тут бачу -
у неї "бабочка".

ПОГАНА СКРИПКА

Я забігаю з ножом в руках,
одтягую того від Андрія ах.
Сажитель каже,
біжи до сусіда.
Я - на вулицю,
а той типу друг -
за мной слідом.

ХОРОША СКРИПКА

Я як побачила той ніж у
Ритки - клац,
схопила пляшку та по голові
їй бац.

Показує, як в уповільненому відтворенні.

ХОРОША СКРИПКА

А потім Вадім схопив ніж
і почався той двіж...

АЛЬТ

Вийшла спочатку баба,
Тахір сокирою її вдарив,
ба...

ХОРОША СКРИПКА

Сиджу, як паралізована.
Впала Рита.
Встав її чоловік,

почав щось говорити.
Вадим повернувся,
йому в обличчя дав,
той втратив свідомість
та на підлогу впав.

Сиджу, мов паралізована.
А з тої кімнати
виходить хазяїн дому...

ПОГАНА СКРИПКА

Біжу, а там така була
барачна постройка.
Валентін доганяє,
темно, я б'ю -
разів не помню скільки.

ХОРОША СКРИПКА

Вадім бив атв'орткай,
вона погнулася,
він все одно б'є.
Я за шафой забилася.
Він звідти мене витягає ай,
сує в руку ту викрутку:
каже, бий давай.

Діду шию порізав...
І кров фонтанує -
на штани, на джинси...

ПОГАНА СКРИПКА

Чую, ззаду ніхто не біжить.
Повертаюсь - лежить.
Нада бистра оказивать
помаць,
де були обезбаліваючі
ілі шо-нібудь?!

А він, знаєте, вже хрипить...

ХОРОША СКРИПКА

Ті троє лежать.
Вадім взяв мою руку і каже:
"Ми разом,
ми з тобою в одній упряжці".

ХОР ГЕРОЇНЬ

Бий!
Щоб ти не пішла в міліцію,
не розповіла.

Щоби теж була
учасником діла.

ХОРОША СКРИПКА

І ось дід лежав, а я нанесла кілька ударів в районі правої
ключиці. І Ритці потім теж...

ПОГАНА СКРИПКА

Потом второй цей жеш... забула, як його звати... Андрію каже:
пішли сходимо зі мною в санаторій, я візьму ще денег і
бабла.

Всі дивляться на Погану Скрипку з подивом та недовірою.

ВСІ, КРІМ ПС
(перегукуються)
Шо? Шо? Денег і бабла??

ПОГАНА СКРИПКА

А Андрій вже з ними випив. Каже, не піду з вами. Ми пішли,
нормальна, все... Так от в суді говорять, що тіпа с умислом я
убила. Опять драка, і опять получилось, що я його в натуре
валю. Самооборона, панімаєте?

Всі, не розуміючи, відводять очі.

ХОРОША СКРИПКА
Вадік каже: збирай речі,
кидай в центр кімнати.
Підпалили
та пішли із тої хати.
Обертаємось -
будинок не палає.
Він назад повернувся, а я
його стою чекаю.

БІОЛОНЧЕЛЬ
(тоном слідчого)
Ну и почему ты в тот момент
не убежала?

ХОРОША СКРИПКА
Не знаю. Як під гіпнозом:
"Ми з тобою разом, разом"...
Стояла, як паралізована.

АЛЬТ
Навіщо, навіщо

вони з хати вийшли?
 Я б ні за що не показалаь,
 навіть якщо б все
 винесли-вкрали.

Але та баба була
 трохи не в собі,
 у неї дочка з дітьми
 загинула в автокатастрофі.

ПОГАНА СКРИПКА

Поклали в бібліотеці,
 всю ніч не спали,
 утром - вже мусора.
 Андрій закрив двері:
 каже, сиди тихо,
 еслі пастучат.

Кажу, аткривай двері,
 аткривай.
 Я була вже в розиске,
 аткривай.
 Бо мене всі знають,
 все одно знайдуть...

ХОРОША СКРИПКА

Я потім від Вадіма збігла,
 знайшов, повернув.

ХОР ЖІНОК

"Ми з тобою в одній
 упряжці!"

ХОРОША СКРИПКА

Його ненавиділа і боялась.
 Треба розходитись:
 не можу
 бути з тобою разом,
 спати з тобою разом,
 ходити, їсти, пити, говорити
 з тобою разом.
 Бачити тебе не можу.

Чому ти мене там не лишив?!

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(тоном знавця)

Ты ж была у него в селе,

так?
 На тебя все внимание
 обращают: это ж село.
 Тебя все видели в баре,
 и таксист.
 Если бы в доме
 нашли твой труп,
 моментально б
 на него вышли.

ХОР ГЕРОЇНЬ

І де поділася
 та сама любов, сама любов,
 до якої рвалося серце
 Як пояснити,
 як пояснити,
 як пояснити – це?..

АЛЬТ

Із ним завжди цікаво...

ІСТОРІЯ ВІОЛОНЧЕЛІ

ХОРОША СКРИПКА

(до Віолончелі)

А ви чому не розповідаєте?..

ПОГАНА СКРИПКА

(іронічно)

...історію про прекрасного
 принца.

Віолончель займає місце у центрі.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Роботала на овочній базі експедитором и заканчивала
 одиннадцатый класс – вечерню школу. База стоит в одном
 конце города, на окраине, а вечерняя школа – в совершенно
 противоположном, тоже на окраине, частный сектор. Автобус
 последний, который шахтеров развозит, ходит там недалеко
 от школы от остановки, останавливается в пятнадцать минут
 двенадцатого. Если с уроков отпустят, я еду на автобусе
 практически до самого дома. А бывало такое, что химия – не
 отпускали. И тогда пешкодрала через весь город шуруешь.

Трое их было.

Чутно звуки згвалтування.

У меня до сих пор два неправильно сросшихся ребра. Но я
 просто сказала: «Или добивайте – или...»

Вышла с больницы через три месяца, сняла сама корсет,
нашла одного из них и убила. Одним ударом прямо в сердце.

ПІСНЯ ПРО НІЖ

Музики мінімально або акапела

Adagio, напружено, дедалі агресивно

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Кто прошлое помянет, тому
глаз вон!

ХОРОША СКРИПКА

Більшу частину часу
вимкнутий телефон.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Кто скажет, себя знает,
тому...

ПОГАНА СКРИПКА

Оба глаза вон.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Оба глаза вон!

АЛЬТ

Хто знає,

ХОРОША СКРИПКА

що ти зробиш

ВІОЛОНЧЕЛЬ

когда тебя перемикает.

ПОГАНА СКРИПКА

Коли на тебе нападають,
береш і бйош!

АЛЬТ

Хтозна, що може трапитись,

ВІОЛОНЧЕЛЬ

когда в руках у тебя нож.

ПОГАНА СКРИПКА

(ніжно)

Ніколи не думала:
він входить в тіло,

як у масло.

АЛЬТ

Людину вбити так просто...

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Особенно когда
поломался СТОП.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Откуда я знала, когда ко мне гости пришли, попросились на
пять минут закусить, что они там задумали...

Чутно звуки згвалтування.

...и что будет через пять минут?.. Шо я способна сломать
шею и вынести потом этот труп? Ни один человек не может
знать своих способностей.

СЦЕНА 9. ПІСЛЯ БАЛУ

ХОРОША СКРИПКА

Я розуміла, що він реально може ще когось вбити. Пішла до
міліції та все розказала.

АЛЬТ

А на суді потім він почав говорити, що я, коли били жінку,
я спочатку стояла плакала, просила, аби цього не робили, а
коли били господаря, що я начебто взяла сокиру і почала
рубати цього діда...

ПОГАНА СКРИПКА

Я не атріцала свою віну. Я ето сделала, раскаюсь в етам,
і очень раскаюсь. Но. Єдинственна хочеться, шоп була
правда. То була смооборона!

ХОРОША СКРИПКА

Спочатку проходила по справі свідком. А потім слідчий (це
взагалі законно?) лишив нас з Вадимом наодинці, і той
каже: «В тебе ж сестра живе на вулиці Миру, 3. І племінник
такий гарний росте»... Типу його брат, судимий за
вбивство, може до них навідатися.

АЛЬТ

Писав мені і зятю записки такого змісту, типу «якщо ти не розділиш зі мною участь, буду діда грузити на тебе, бо ти знаєш, що мені буде»...

ХОРОША СКРИПКА

Запропонував, аби на очній ставці він розповідав, а я піддакувала. Ну і вийшло, що я вбила господаря, а він – додушив. Наче тоді йому менше дадуть...

ПОГАНА СКРИПКА

Есть тело – сделаем дело!

СЦЕНА 10. СУД

ПІСНЯ НАТОВПУ

Moderato, агресивно

ХОР

Сором який!
Ти же жінка!
Все це по пьяні!

Треба було думати!
Нема чого
тягатися з криміналом!

Таких відстрілювати треба!..

Музикант 1 підводиться, перериває музику та хор, звертається до присутніх.

МУЗИКАНТ 1

Чекайте. Чекайте. Я розумію, до чого клоніт драматург... Лібретист... Тіжолоє децтва, іграшки прибиті до пола, все решта – і довели до злочину. Але що хочу сказати: ми росли у часи, коли усіх у дитинстві лупили.

Знаєте, усіх били – та не всі стали вбивцями.

МУЗИКАНТ 2

Вони завтра прийдуть і вас
вб'ють!

МУЗИКАНТ 3

Або ваших близьких!

ПІСНЯ НАТОВПУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ХОР

Таких відстрелювати треба!
 Та я б - ніколи!
 У кого таке вдалося!
 Та їх у дитинстві
 мало пороли!

МУЗИКАНТКА

Вбивці!

МУЗИКАНТ 2

Горлорізки!

МУЗИКАНТ 3

Душогубки-химери!

ХОР

Негайно, негайно!
 Негайно пріміте мери!!

МУЗИКАНТ 1

Щас.

Музикант 1 листає товсту чорну книгу, щось шукає колеги дивляться із цікавістю. Героїні - затамувавши подих.

Чутно стукіт їхніх сердець.

МУЗИКАНТ 1

Стаття 115-та Кримінального кодексу України. Частина друга:

(читає)

"Умисне вбивство за обтяжуючих обставин".
 Пункт перший. Умисне вбивство двох або більше осіб.
 Пункт шостий. Умисне вбивство з корисливих мотивів.
 Пункт дев'ятий. Умисне вбивство з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення.
 Пункт дванадцятий.
 Умисне вбивство, вчинене за попередньою змовою групою осіб.

Пункт тринадцятий. Умисне
вбивство, вчинене особою,
яка раніше вчинила умисне
вбивство.

Віолончель кидається на Музиканта 1, її садять на місце.

МУЗИКАНТ 1

...Карається позбавленням
волі на строк від десяти до
п'ятнадцяти років або
довічним позбавленням волі.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Може, років десять,
п'ятнадцять?

ХОР

Ну ти ба!

АЛЬТ

Я не вбивала.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Я захищалась.

ХОР

Диви, потвора!

ПОГАНА СКРИПКА

Лікарі взагалі кажуть,
Що я психічно хвора.

ХОРОША СКРИПКА

Коли я їх била,
то вже були просто тіла.

МУЗИКАНТ 1

(всміхаючись)

Три трупи - так було? Вас двоє.

Вони не розділяються на "твої" й "мої".

Ви діяли разом - а це вже, правильно: злочинна змова.

ХОР ГЕРОЇНЬ

...Десять, п'ятнадцять?

ХОР

Таких розстрілювати треба!

От ми б - ніколи!

ХОР ГЕРОЇНЬ
Рятуйте.

ХОР
Рятуйте!

ХОР ГЕРОЇНЬ
Рятуйте!!

ХОР
Рятуйте!!!

МУЗИКАНТ 1
Прошу тиші! Суд виніс вирок.
Довічне позбавлення волі!

Закриває книжку, грюкає нею.

ХОРОША СКРИПКА
Мені було двадцять дев'ять.

ПОГАНА СКРИПКА
Двадцять вісім.

АЛЬТ
Двадцять чотири.

ХОРОША СКРИПКА
Чи спала я, коли інші
страждали?

АЛЬТ
Чи сплю я зараз??

ХОРОША СКРИПКА
Коли мене судили,
був травень,
йшов теплий дощ.
Таке сонце світить -
і дощ іде...

Чутно шум водних струменів.

ХОР
Треба було блюсти се!!
Тобі вже не відмитися!!!

АКТ 2

СЦЕНА 1. НЕ-САНАТОРІЙ

Героїні мижуться.

ХОРОША СКРИПКА

Про діагноз я дізналася у СІЗО. Той хлопець, з яким я жила, виявилось, хворів. Мені нічого не сказав. І я давала йому цю антивірусну терапію щодня – о восьмій ранку і о восьмій вечора. Думала, у нього запалення легенів – ну як би він лежав в лікарні перед цим... Ні він не сказав, ні мама його.

Вже звідси подзвонила його мамі, кажу: «Ну як же так? Як же так?!»

Героїні разом намагаються відмити Хорошу Скрипку.

АЛЬТ

І що було потім?

ПОГАНА СКРИПКА

Ми щось вимолювали.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Выпрашивали.

АЛЬТ

І що нам відповіли?

ПОГАНА СКРИПКА

Що подивляться.

ХОРОША СКРИПКА

Що не можуть нічого обіцять.

ХОРОША СКРИПКА

Подумають.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

А что, если нам и правда
покаяться?

ХОРОША СКРИПКА

В чому?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Мы могли бы не уточнять.

СЦЕНА 2. ВІВЦІ

Віолончель виходить на середину сцени. Перевіряє, чи добре освітлена, дивиться в зал. Читає з товстого зошита формата А4.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Приветствую, друг любимый.
О любви я тебе расскажу.
Отовсюду бывала гонима,
Я любовь во Христе нахожу.
Только он, сердцезнавец
народа,
Не предаст, не продаст
никогда.
И в любую души непогоду
С нами милости Божьей
звезда.

Погана Скрипка кволо аплодує.

ПОГАНА СКРИПКА

(іронічно)

Свята жінка!

АЛЬТ

Побійся Бога!

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Шо такое?

ХОРОША СКРИПКА

Ти шкодуєш, що сюди
потрапила, а не про скоєне.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

О чем я сожалею - одному Богу известно. Я его овца.
А вы - просто овцы, а?!

О чем вы сожалеете? что за принцами своими пошли?!

Одна дала сделать из себя сообщницу ги.
(насмешливо)

Вторая - потому "у цыган дружно всё". А ты...

Дивиться у вічі Поганій Скрипці.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Что, убивали вместе, а сидишь - только ты?

Цинічно гогоче.

ПОГАНА СКРИПКА

Я не з тих, що і сам сяде -
і другого потягне!!

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(принюхується)

Что-то воняет...

ПОГАНА СКРИПКА

Так це ж ця -
здохла твоя внутрішня вівця.
(вкрадливо)

А ти? Всім розказуєш, що замочила насильника...

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Я первая не нападаю.

ПОГАНА СКРИПКА

Та баба то була.

А ти її потім з квартири по частинах виносила.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Бурная фантазия.

ХОР ГЕРОЇНЬ

На! На! На! На!

Кидають шмати уявного трупа Віолончелі в обличчя.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(контратакує)

Да на мне семнадцать
трупов!!!

Демонічно гегоче.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Между прочим, та Медея, кроме брата - которого папе по частям кидала - потом еще и детей своих убила. Типа чтобы мужу отомстить за измену. И знаете, что ей за это было??

ХОРОША СКРИПКА

Сто п'ятнадцята?..

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Ничего! ей не было!
Она богиня, ей все можно вав
А нас тут исправляют...
Хотя некорорых
(до ПС, кривляе)
лічіть треба.

ПОГАНА СКРИПКА

Сишиш ти, подивись на себе!

ВІОЛОНЧЕЛЬ

А ведь я на первой
судимости, когда
меня с малолетки привезли на
взрослую колонию, даже
материться не умела. В
тупике сидела училась.

ПОГАНА СКРИПКА

(іронічно)

Мг, прям кадр із фільма.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Ушла ребенком - а вернулась
зечкой!

ПОГАНА СКРИПКА

Сильно.

АЛЬТ

Всі ці твої маніпуляції...

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Мои?!.. Да вы на свои
посмотрите!

ХОРОШАЯ СКРИПКА

Ти про що?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(до Альта та ХС)

Пожизненницы - замуж
повыходили! Типа по большой
любви!

ПОГАНА СКРИПКА

А шо?
Завідна?

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Они у вас что, больные?!

Альт та Хороша Скрипка відвертаються.

ХОРОША СКРИПКА

Ну, я ходжу до церкви. І я почала спілкуватися з однією жінкою, вона теж віруюча. І вона... ми з нею спілкувалися, листувалися, вона до мене на побачення приходила. Казала, у неї названий син є - Юра. Каже, давай будемо молитися, щоб йому Бог дав дружину - когось із віруючих, аби я за нього не переживала.

Кажу, давайте. Потроху почали спілкуватися вже з Юрою - так, по телефону, і молилися. А потім він приїхав до мене на побачення.

ХОР ГЕРОЇНЬ (БЕЗ ХС)

То була любов,
то була любов,
то була любов...

ХОРОША СКРИПКА

Заткніться.

Може, аби зустріти його, я мала потрапити сюди?..

СЦЕНА 3. ДЕНЬ БАБАКА

АЛЬТ

Небо: таке бліде та світле.

ХОРОША СКРИПКА

Затягнуте хмарами?

АЛЬТ

"Баяни" на окнах.

ХОРОША СКРИПКА

Який сьогодні день?

АЛЬТ

Понеділок, а може, среда.
Або п'ятниця.

ХОРОША СКРИПКА

Осінь. Або весна.

АЛЬТ

Я відчуваю се дивно:
наляканую та водночас -

заспокоєною.

ПІСНЯ ПОВСЯКДЕННОСТІ

Альт та Скрипки строчать на швейних машинках, Віолончель
клеїть конверти (перкусія).

Vivacissimo, монотонно, напружено

ХОР ГЕРОЇНЬ
Пройшовши земний шлях до
половини
я опинилась знову, знову
тут...

ХОРОША СКРИПКА
Сім'я відмовилася,

АЛЬТ
Старший син - в АТО.

ПОГАНА СКРИПКА
Не допомагає особо ніхто.

ВІОЛОНЧЕЛЬ
Я - отброс общества,

АЛЬТ
коростова бляшка.

ХОР ГЕРОЇНЬ
Застрелити жалко,
випустить - страшно.

ПРИСПІВ:

ХОР ГЕРОЇНЬ

Чому це саме зі мною, чому так?

З якого моменту все пішло наперекосяк?

Я намагалася бігти, тікати,

"включать пазітів"

ліпити життя, виправляти.

Та все невдало, дарма - і тепер все позаду.

ПОГАНА СКРИПКА
Хочеш - сматрі телевизор.

ВІОЛОНЧЕЛЬ
Хочешь - плюй в потолок.

ХОРОША СКРИПКА
Навіть нормально,

АЛЬТ
якщо у тебе срок.

ПОГАНА СКРИПКА
Все це було б навіть
атлічна,

ХОРОША СКРИПКА
якщо б не було довічно.

ПРИСПІВ:

ХОР ГЕРОЇНЬ

Чому це саме зі мною, чому так?

З якого моменту все пішло наперекосяк?

Я намагалася бігти, тікати,

"включать пазітів"

ліпити життя, виправляти.

Та все невдало, дарма - і тепер все позаду.

ПОГАНА СКРИПКА
Обсасивать прошлое
уже не поможе.

ВІОЛОНЧЕЛЬ
Настоящего нет.

ПОГАНА СКРИПКА
Майбутнього - тоже.
Хіба ви ще не доперли?
Ми насправді вже вмерли.

ХОРОША СКРИПКА
Ні, я жива, я
чекаю.

"не таких, как все",
влияния плохих друзей,
от избиений дома,
и цыганского закона.

Читать романы, отдыхать,
стихи писать и танцевать.
Порой чтоб это получать
в тюрьму попасть необходимо.

Жильем, питанием, работой обеспечены!

ПРИПЕВ

Здесь вы -
законо-послушные гражданки.
Там - убийцы, зечки,
хуалалала.
Там я была
на человека не похожа,
а здесь я ожила.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

А сотрудники! Чуткие,
внимательные, можно
поговорить на любую тему!...

Перевіряє, чи є поруч нагляд.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(до ХС)

Ну от скажи!

ХОРОША СКРИПКА

Можу собі замовити якісь продукти, косметику, одяг, то,
то, веду повноцінний спосіб життя. Соціально не втрачена,
маю спілкування, дозволені телефон, скайп, в інтернеті
можна подивитися якісь фільми, телевізор є в кожній
кімнаті.

ПОГАНА СКРИПКА

Я так і не поняла, в чому
наказаніє.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Якщо хочеш - завітай:
про тривоги забувай...

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Между прочим, мы тут гораздо

свободнее, чем они там.
Потому что мы просто в
тюрьме, а им там каждому
приходится строить свою
собственную!

(до куліси)

Мы всем довольны!

ПОГАНА СКРИПКА

Все, як у людей.

АЛЬТ

Пиріжки на кип'ятильнику
жаримо...

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Тыквы на клумбе
выращиваем...

ПОГАНА СКРИПКА

(до Віолончелі)

Рододендрон постав.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

(серйозно)

Вы знаете, что у него плоды съедобные? Не цветок, а вот
именно зародыш. Вкус, как у ананаса. Тока зреет целый год.
Попробуйте, я не шучу.

Неохоче ставить рододендрон на місце.

ПОГАНА СКРИПКА

Давай-давай: поки не
побачили.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Закурить не найдется?

ПОГАНА СКРИПКА

Слиш, верующа.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Если пожизненное на
двадцатку заменят, мне
каких-то

(рахує)

пять лет досидеть осталось.

ПОГАНА СКРИПКА

А не боїшся?

Що вийдеш - і знову - оп!..

Показує, як б'ють ножем, потім складає руки хрест-нахрест.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Так все равно ж нікто не
випустит.

ХОРОША СКРИПКА

Не випустять, бо не
змінюємось.

АЛЬТ

А не змінюємось, бо не
випустять.

СЦЕНА 4. НАСНИЛОСЯ

ХОРОША СКРИПКА

Мое ув'язнення
почалося з дня,
як ми побралися.
Він в мене молодець:
працює, не п'є-не курить...

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Прям идеал. А про ВІЧ-статус
он твоя знає?

ХОРОША СКРИПКА

...Каже, "мета в житті -
це ти".

ПОГАНА СКРИПКА

(глузливо)

"Мені подобається ця опція,
хочу собі такого хлопця я"?

Хороша Скрипка підходить до Поганої, тримаючи в руці уявну
пляшку, замахується. Зупиняється.

ХОРОША СКРИПКА

Це зовсім інше.
Я хочу бути з ним.
Двадцять днів до
побачення...
Лише двадцять днів...

АЛЬТ

А мені - двадцять тижнів.

ПОГАНА СКРИПКА

(ехом)

Я чую якийсь стукіт.

ВІОЛОНЧЛЬ

(ехом)

Это сердце.

ХОРОША СКРИПКА

Це... Лікар сказав?..

АЛЬТ

Не дивись на мене так,
ми запобігалися!

ХОРОША СКРИПКА

Тут неможна з дітьми!..
І що тепер, мила?..

АЛЬТ

Мені наснилося, що я
щаслива...

ПІСНЯ ПРО ДІТЕЙ

Adagio, ніжно

Чотирьох народила -
жодного не виховую.
Ковдрою не накриваю,
до себе не пригортаю,
не глажу по голові.

А іноді достатньо одного погляду.

Або "Рустам, остиває, їж іди".

ПРИСПІВ

Мені наснилося,
що я щаслива.
Що зі мною
моя дочка і три сини.
Нема гіршої біди на світі,
ніж чужі свої чужі свої чужі
свої чужі діти.

ХОР ГЕРОЇНЬ

Виправити се, виправити
все...

Вийшло, що вийшло. Племяннику (яким Вадім мене шантажував) вже одинадцять років, росте красивим здоровим хлопчиком, захоплюється футболом, і у сестри все добре. Мала б вирішувати ще раз – зробила б так само.

Хоча... так хочеться жити повноцінною сім'єю, разом з чоловіком бути.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Посмотрите, какой рододендрон красивый. Я на него сию смотрю-смотрю-смотрю... А мне даже выдурить отросток – мне его дадут, без проблем – но где я его держать буду? Места – нуууу. (Жалобно скулит). Я так давно хочу родендрон...

ПОГАНА СКРИПКА

А ти улыбайся, блін!
Улыбайся!!

АЛЬТ

Мені наснилося,
що я щаслива...

Стілець під Альтом зафарбувався кров'ю.

ХОРОША СКРИПКА

(перелякано)
Альт, що це, Альт?!

Альт підхоплюється, дивиться на стілець, падає.

ХОРОША СКРИПКА

(розгублено)
Тут... з дітьми не можна?..

ПОГАНА СКРИПКА

Наснилося.

Зтм

СЦЕНА 6. ПІСНЯ ПРО ЩАСТЯ

Чутно шум дощу.

Хороша Скрипка – одна на сцені, під проливним дощем. Вибирається з башти, у якій сиділа Рапунцель.

ХОРОША СКРИПКА

Я пам'ятаю карти
Святої Землі.
Кольорові. Дуже красиві.

Блідо-блакитне море:
завтра воно стане дощем
і змиє з нас минуле.
Ми поїдемо туди на наш
медовий місяць.
Ми будемо плавати.
Ми будемо щасливі.

Іде.

СЦЕНА 7. ПЕНІТА ЛЯ ТРАГЕДІЯ

Allegro, торжественно, радісно

Героїні довго й красиво кланяються, посилають повітряні поцілунки у зал: вони зірки.

Зі свого місця підводиться Музикантка: вона у мілітаризованій формі.

МУЗИКАНТКА

(до Героїнь)

Так, дівчата, давайте
закругляйтеся! За п'ять
хвилин вечірній прасчьот!

Стукає пальцем по наручному годиннику.

Музика переривається. Героїні гублять святковий вигляд. Музикантка пильним оком слідкує, аби всі героїні пішли зі сцени.

Музикант 1 жестом підводить решту колег, слідкує, аби усі вони пішли зі сцени.

МУЗИКАНТ 1

Пеніта ля трагедія!

Кланяється, іде.

На екрані йдуть титри.
Закриваючись, хлопають залізні двері.

ЗТМ

П'єсу написано в рамках проекту «Довічно важливо», реалізованого ГО «Театральна платформа» у партнерстві з **European Prison Litigation Network**, а також Національною спілкою композиторів, «Київською Камератою», Харківською правозахисною групою. Проект реалізовано за підтримки програми **Culture Bridges**, що фінансується Європейським

Союзом та здійснюється Британською Радою в Україні у партнерстві з EUNIC – Мережею національних інститутів культури Європейського Союзу. Проект підтримав Народний депутат України **Олександр Грановський**.